

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENEK

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2054

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček račun: Ljub-
ljana št. 10.630 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Potreba radikalnih zdravil

Mislimo, da od francoske okupacije, ko so rogovili na kmetih rokovnjači, nismo več v naši mirni deželi doživeli slučajev, da bi tolpa malopridnežev strahovala celo vas, vso noč razgrajala in vseprek razbijala ter naskočila celo cerkev, kakor se je godilo preteklo nedeljo na Gorenjskem v obljudenem in kulturnem kraju blizu velikega državnega zdravilišča. Bili so to čisto organizirani klateži, ki so svoj posel opravili tako, da imamo pred seboj primer pravega gangsterstva, kakršnega dozdaj nismo poznali.

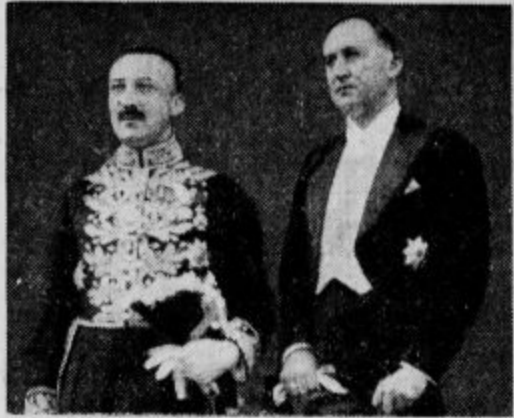
Taki pojavi so v sodobni družbi zrastle povsod tam, kjer se skrajna gospodarska stiska, ki je oropala toliko ljudi dela, družbi s politično desorientacijo ali brezbriznostjo odgovornih mest in s pomanjkanjem moralnih smernic na vseh področjih javnega življenja. V naši državi, ki razpolaga še vedno z močno rezervo npravstvenih sil iz narodne tradicije, pa je tak slučaj potepuškega terorja pač presenetljiv in zares izreden, da predržnost, objektivnost in nasilnost delomržežev v zadnjih letih nevarno narašča in si je dajala duška v čedalje pogostejših prestopkih in zločinih posameznikov. Nedeljski primer organiziranega terorja manjvrednih elementov, ki so se bili zbrali z vseh koncev in krajev naše domovine, nas mora zato nagibati k resnemu razmiselnju njegovih vzrokov, ker pomeni izbruh bolezni, ki že delj časa skrivno razjeda naš ljudski organizem.

Ali je nezakrivljena brezposelnost, iz katere se deloma zaradi naravnega propadanja moralne odpornosti prizadetih, deloma zaradi primežanja zločinskih in duševno bolnih tipov polagoma razvija prava delomrznost in antisocialna miselnost, v naši državi res v toliki izmeri potrebna? Mislimo, da se toliko število nezaposlenih v Jugoslaviji ne da razložiti zgolj iz svetovne gospodarske stiske, ampak da je njene normalno širokega obsega kriva v veliki meri tudi nemarnost, breznačrtnost ter pomanjkanje socialnih vidikov in občestvene odgovornosti, s katero bi se morala voditi državna politika, ki ima odločilen pomen za smer gospodarstva. Ni toliko gospodarstvo, ki vpliva na politiko, ampak politika, ki gospodarsko delovanje pravilno uravnava in obrača v obče dobro, ali pa ga vodi v anarhijo, v kateri se brez meje okoriščajo nekateri, velika večina naroda pa je obsojena v gmatno bedo in npravstveno propast. Menimo, da nam nihče ne bo ugovarjal, če ugotovimo, da smo pri nas prav tam, odkoder ponavadi, kakor iz glave, vodijo niti usmerjalnih direktiv po vsem narodnem, oziroma državnem organizmu, dosihdob občutno pogrešali pravega vodstva in načrta za gospodarstvo, ampak da smo imeli povečini ne zadosti premišljene odredbe in zakone, ki so v mnogih primerih, kakor na primer tako zvani zaščitni zakoni minule diktature, gospodarsko stisko še povečali in komplicirali — v glavnem pa smo se morali prepuščati mehaničnemu toku navzdol, naj pride, kar pride, ako si nismo pomagali s slučajnimi domisleki ali pa vsako temeljito rešitev sploh odlagali. Kaj v največjih okoliščinah, ko se morajo primeroma pičle gospodarske in moralne rezerve naroda do zadnjega izkoristiti, more narediti odločna volja in pametno vodstvo, to smo pravkar doživeli v Evropi, pa vidimo tudi v mnogih drugih državah, ki trpe na nič manj težki, če ne še hujši gospodarski krizi ko mi, in ne razpolagajo s tolikimi naravnimi bogastvi in možnostmi eksploatacije ko Jugoslavija. Seveda je poleg načrtne vodstva in odločne roke treba tudi tistega nesebičnega čuta državnika, ki gospodarskih vprašanj in nujnosti zavestno ali instinktivno ne glede pretežno s stališča interesa posameznikov in posameznih skupin ter njihovih osebnih in političnih koristi, ampak zares le z vidika naroda in države, ki igra toliko vlogo v programu in besedah gotovih strank, praktično pa čestokrat stoji žal prav na zadnjem mestu. Misno rečemo, da bi se pri nas gospodarska stiska komajda poznala — če bi se znali obenem tudi primerno sedanjem razmeram pametno omejevati v svojih potrebah — ako bi mogli danes gospodariti z vsemi fisticimi milijardnimi vsotami, ki jih je napravila občestvu korupcija raznih minulih režimov, ne oziraje se na ogromne izgube, katere nam je prizadela in v svojih posledicah mimo korupcije še prizadeva pomanjkanje prave usmerjalne gospodarske politike in pravilno funkcionirajoče uprave.

Velik napredek je, če se je iz izpremembo dosedanjega političnega kurza začelo misliti tudi na velikopotezno gospodarsko politiko s pomočjo razgibanja vseh narodnih sil za velika javna dela, treba pa bo pospešenega tempa in pa radikalnega izkoreninjenja tistih metod in miselnosti, ki se je globoko zajedla v naše javno življenje, da na gospodarskem področju lahko pogrešamo npravstvenih direktiv in odgovornosti pred občestvom, kako, zakaj in v čigav prid se trošijo javna sredstva in ali res pridejo v celoti v korist družbi ali pa se, kakor moka skozi sito, izgubijo po znatnem delu, kamor se ne bi smela. To žalostno in socialno pogubno dediščino prošlosti je treba brezobzirno likvidirati in mi zaupamo sedanjemu, ki pošteno demokratijski stremečemu režimu, da bo to prvo in najnujnejšo nalogo za ozdravljenje našega političnega življenja, gospodarskega delovanja in socialne ureditve dovršil, zakaj policijska sredstva pridejo, kakor izkušnja kaže, pri takem reformnem delu šele v drugi vrsti.

So pa policijske odredbe seveda tudi potrebne, da se izrežejo taki gnili tvori, kakor je potepuštvost, teror in gangsterstvo moralnih in socialnih izrodov družbe. Ne moremo si kaj, da ne bi pri tej priliki izrekli mnenja, da so zlasti metode diktature, ki je ves varnostni aparat usmerila v preganjanje ljudi, ki so bili režimu kot strankarskopoliitična opozicija neljubi, krive, da je otrpnila pozornost na prave kriminalne tipe, ki se še danes nemoteno sprehajajo po mestu in deželi, ljudi, zlasti mladino pohujšujočo, zlorablajočo usmiljenje, izsiljujejo denar, dela in postenege zaslužka pa se krčevito branjajo in širijo kugo nemoralne in antisocialnih instinktov, ki ne izhajajo iz poštenega političnega prepričanja, ampak iz popolne moralne propalosti ali

V jugoslovanski prestolnici: Radosten pozdrav g. Becku

Poljski poslanik v Belgradu g. Dembicki

Belgrad, 27. maja. m. Za prihod poljskega zunanega ministra Jožefa Becka se je naše prestolno mesto odelo v praznično obleko. Peron zemunske železniške postaje, na katero je pripeljal Becka poseben vlak, je bil ves okrašen z našimi in poljskimi zastavami. Naše in poljske belo-rdeče zastave se vijejo v pozdrav visokemu gostu ravno tako raz vseh državnih in samoupravnih poslopih.

Na jugoslovansko-madžarski meji je g. Becka sprejel in pozdravil v imenu predsednika vlade dr. Milana Stojadinovića svetnik zunanega ministrstva Niko Milošević. Poljski zunanji minister Beck se je s svojo soprogo Jadvigo, s svojim kabinetnim šefom Mihaelom Lubjanskim in osebnim tajnikom Stanislavom Sedleckim pripeljal s subotičkim brzovlakom na zemunsko postajo ob 7 zjutraj. Tu so njegov salonski voz odklopili. Minister Beck je v Zemunu ostal v svojem salonskem vozu, v katerem je po svojem prihodu sprejel poljskega poslanika Dembickega, vse do tritret na 9.

Na zemunski železniški postaji se je v tem trenutku že nahajalo tudi več domačih in inozemskih časnika. Nekoliko trenutkov pred odhodom posebnega vlaka se je minister Beck pojavil ob oknu svojega salonskega voza, se pozdravil s časnika, ki so se zahvalili najprej za zanimanje in pozornost, ki jo je časopisje posvetilo njegovemu prihodu v Belgrad. Neposredno pred odhodom posebnega vlaka v Belgrad je minister Beck podal naslednje izjavo:

»Odmov, na katerega je moj obisk naletel v poljskem časopisju, je najboljši dokaz za vse one moje tople občutke, s katerimi prihajam v jugoslovansko prestolnico. Z velikim zadovoljstvom ugotavljam, da je vse poljsko časopisje brez razlike strank toplo pozdravilo osebni stik, ki ga bom imel s predsednikom jugoslovanske vlade dr. Milanom Stojadinovičem.

Poljski zunanji minister Beck se je nato poslovil od časnika in se odpeljal v Belgrad. Medtem so se na belgradski postaji že zbirali dostojanstveniki, ki so prišli pozdravit ministra Becka. Na peronu se je že nahajala vojaška godba 18. pp. in četa Sokolov z zastavami. V tem trenutku je prišel na postajo tudi že predsednik kr. vlade dr. Milan Stojadinović s soprogo, nadalje je bil navzoč poljski poslanik g. Roman Dembicki z gospo, pomočnika zunanega ministra g. Vladi-

Zdravice v Gardnem domu

Ob 9 zvečer je priredil na čast poljskemu zunanemu ministru g. Becku ministrski predsednik dr. Milan Stojadinović slavnostno večerjo v gardnem domu. Na večerji je dr. Stojadinović pozdravil predstavnika poljske republike s sledečim nagovorom v srbohrvaščini:

Dr. Milan Stojadinović

»Gospod minister in dragi tovariši! Srečen sem, da mi je dana čast v jugoslovanski prestolnici pozdraviti Vašo Ekscelenco, odličnega šefa zunanje politike Poljske republike, Poljska, njena preteklost in njeni sijajni napori za osvoboditev in zedinjenje, njena živahna in vsestranska mednarodna aktivnost po svetovni vojni, kakor tudi impozantna osebnost njenega nesmrtnega zedinitelja maršala Pilsudskega, so dobro znani jugoslovanskemu narodu. Pozdravljač joče v osebni Vaše Ekscelence, zelo uglednega in odličnega predstavnika te lepe slovanske države,

dušnega nezdravja. Za te elemente je samo prisilna delavnica, koncentracijski delovni tabori in psihiatrični zavodi ter poboljševalnice. Pomislek, da liberalna ustava ne dovoljuje kratenja osebnih svobode, v teh primerih nima nobene podlage. Nikomur ni dovoljena svoboda, da jo preišlije ali iz neodoljivih brezpravstvenih in protidružabnih nagonov, odgovorno ali neodgovorno uporablja v škodo družbi in njenih vrhovnih interesov in tudi ustava ni mogla kaj takega hoteti ali dopuščati. Zato brez ozira, prisilne delavnice in delovni tabori, ki bodo delomržežev in vse druge izrode k delu prisilili in, kolikor se da, k delu zopet vzgojili in ozdravili! Tukaj bo policija imela hvaležno in koristno polje delavnosti in si bo zares lahko stekla za sluge za narodno kulturo. Kaj takega, kakor v Goricih na našem Gorenjskem, ki naj postane nekaka druga Švica, se ne sme več zgoditi že zaradi ugleda naše države ne, ki kljub vsem ranam in pomanjkljivostim po pravici uživa sloves, da je domovina mirnega in dobrega slovanskega ljudstva.

Dunajska vremenska napoved: Hladneje in poslabšanje vremena, krajevne nevihte, proti koncu tedna zone boljše vreme.

slav Martinac in Milivoje Pilja z gospema, načelnika zunanega ministrstva gg. Andrič in Predić, jugoslovanski poslanik v Varšavi dr. Grisogono, šef protokola g. Božidar Stojanović, kabinetna šefa predsedništva vlade in zunanega ministrstva gg. dr. Gašić in Protić, Gosp. Becka je nadalje pričakovalo na postaji vse osebje poljskega poslanštva, predsednik Jugoslovansko-poljske lige g. Milan Nešić, general Bošković, člani nacionalnega odbora Zveze jugoslovansko-poljskega tiska, poljska kolonija in veliko domačih in inozemskih časnika.

Točno ob 9 je poseben vlak privozil na belgradsko postajo. V tem trenutku je že zaigrala vojaška godba poljsko državno himno. Ko se je vlak ustavil, je iz salonskega voza prvi izstopil poljski zunanji minister Beck. Njemu je hitel nasproti predsednik kr. vlade dr. Milan Stojadinović, ki se je z g. Beckom prisrčno pozdravil in rokaval. Soprog predsednika vlade in soprog poljskega poslanika na našem dvoru sta izročili gospe Beckovi lepa šopka rož. Predsednik kr. vlade dr. Milan Stojadinović je zatem g. Becku predstavil vse dostojanstvenike, ki so bili zbrani na postaji.

S perona železniške postaje je predsednik kr. vlade dr. Milan Stojadinović odpeljal poljskega zunanega ministra g. Becka v dvorsko čakalnico, kjer je bil nekaj časa v razgovoru z dostojanstveniki, ki so bili tam zbrani. Nato sta sedla gg. Beck in dr. Stojadinović v prvi avtomobil ter se odpeljala v hotel »Srpski kralj«. V drugem avtomobilu pa sta se odpeljali soprogi gg. Becka in dr. Stojadinovića ter poljski poslanik na našem dvoru g. Dembicki.

Beck pri kraljici in knezu-namestniku

Danes ob 12.30 je Nj. kr. Vis. knez namestnik Pavle blagovoli sprejeti v avdienco Josipa Becka, zunanega ministra poljske republike. Pri tej priložnosti mu je izročil lento belega orla prve stopnje. Ob istem času je Nj. kr. Vis. princesa Olga blagovoli sprejeti v avdienco gg. Beckovo. Po avdijenci je Nj. kr. Vis. knez namestnik Pavle z Nj. kr. Vis. knežinjo Olgo priredil v Belem dvoru kosilo na čast g. Becku in njegovi gospe. Kosilo so se udeležili predsednik ministrskega sveta in zunanji minister dr. Milan Stojadinović z gospo, prametni minister dr. Mehmed Spaho, poljski poslanik na našem dvoru g. Dembicki z gospo, kraljevski poslanik v Varšavi dr. Prvislav Grisogono, g. Martinac, prvi pomočnik zunanega ministra, z gospo, Mihajlo Lubjanski, ravnatelj kabineta zunanega ministra poljske republike, Stanislav Sedlicki, osebni tajnik ministra Becka, Viktor Paul, svetnik tukajšnjega poljskega poslanštva z gospo, major Jan Greždin, tukajšnji poljski vojaški odposlanec, in civilni in vojaški dom Nj. Vel. kralja.

Danes popoldne ob 5 je Nj. Vel. kraljica blagovoli sprejeti g. Becka in njegovo gospo v skupni avdijenci.

Po avdijenci poljskega zunanega ministra Becka in njegove soproge pri Nj. Vel. kraljici Mariji sta se dr. Stojadinović in polkovnik Beck drugič setala v kabinetu zunanega ministrstva ter nadaljevala razgovore, ki sta jih imela že popoldne.

Zavedajoč se ogromne cene, s katero smo si pridobili to mesto pod solncem, ki ga danes zavzemamo kot svobodni nacionalni državni, ne moremo, če se nečemo izneveriti zgodovinski nalogi, ki nam je zaupana, nikdar dopustiti, da bi drugi odločali o nas brez nas in brez našega ravnopravnega sodelovanja. Tudi v tem oziru je kraljevina Jugoslavija docela istih pogledov z republiko Poljsko.

Vse te sorodnosti, ki sem jih tukaj v kratkem omenil, so sigurno jamstvo, da bosta naši dve državi tudi v bodoče kakor tudi doslej, kjerkoli se jima bo za to nudila prilika, globoko in tesno razvili prisrčno sodelovanje v obojestranskem interesu, kakor tudi v interesu splošnega mira.

Kraljevina Jugoslavija, zvesta svojim zaveznikom, skrupolozna v držanju danih besed in v spoštovanju prevzetih obveznosti, je preprta, da ne dela samo v svojem, marveč tudi v splošnem interesu, ko se trudi, da z vsemi državami ustvari, razvije in okrepi odnose dobre razumevanja, medsebojnega spoštovanja in trajnega prijateljstva. V tem duhu se razvijajo odnosi med našima dvema državama že od zdavnaj.

Pred obiskom, ki ga je napravil leta 1931. poljski vladi moj prednik, pokojni dr. Vojislav Marinković, pa vse do danes, se odnosi med našima dvema državama razvijajo prisrčno in ugodno. Lepo število mednarodnih pogodb in sporazumov, cela vrsta raznih kulturnih in gospodarskih manifestacij so najboljši dokaz želja za sodelovanje in prijateljstvo obeh narodov.

Naj mi dovoli Vaša Ekscelence, da vidim v tem Vašem sedanjem obisku dober znak za nadaljen razvoj prijateljskih odnosov med Poljsko in Jugoslavijo na poti k miroljubnemu sodelovanju. Dvigam svoj kozarec v pozdrav in čast Nj. Ekscelenci predsedniku poljske republike Ignacu Moscickemu, na veličino in napredek plemenitega poljskega naroda; pijem na zdravlje in srečo Vaše Ekscelence kakor tudi na zdravlje g. Beck, ki nas je blagovoli počastil s svojim obiskom!

Predsedniku dr. Milanu Stojadinoviću se je za prijateljsko zdravico v prisrčnih besedah zahvalil, zunanji minister Beck. (Njegov govor priobčimo v drugi izdaji lista. Op. ur.)

V Abesiniji

Džibuti, 27. maja. AA. (DNB) Uprava francoske železniške družbe, ki je lastnica železniške proge iz Addis Abebe v Džibuti, je doslej odklonila vsak prevoz italijanskih čet na tej progi. Železniška uprava dovoljuje samo prevoze materijala. Za te prevoze pobira zelo drago vozino, ki jo je treba plačati vnaprej. V enem tednu so Italijani plačali nad pol milijona frankov vozine, prva dva dneva tega tedna pa že okrog 100.000 frankov. Železniška uprava dovoljuje italijansko oroženo spremstvo prevozov samo do Diredave. Italijani s svoje strani pa so uvedli zelo visoke izvozne carine. Pobirajo jih v Diredavi. Vsled teh carin je ogrožena prehrana v Džibutiju. Mesto je doslej nabavljalo živež povrtino in sadje večinoma iz Abesinije.

Rim, 27. maja. b. Dopsnik »United Pressa« poroča, da bo italijanska vlada v soboto razpisala veliko notranje posojilo, ki bo v celoti uporabljeno za gospodarsko povzdigo Abesinije. Isti dopisnik poroča, da je Mussolini sklenil odbiti nekaj ponudb inozemstva za posojilo Italiji.

Rim, 27. maja. b. Po nalogu Mussolinija se mora takoj pričeti z gradnjo šestih projektiranih velikih cest v Abesiniji. Pri teh delih bo zaposlenih tisoč inženjerjev in strokovnjakov, 30.000 italijanskih delavcev in 70.000 domačinov.

Pričelo se je priprave za zgraditev letališč v Makali, v Desije in v Addis Abebi. Na teh letališčih bodo urejeni pokriti hangarji, tako da se bo ob času velikega deževja lahko vršil neovirano letalski promet. Istočasno se vršijo tudi priprave za organiziranje potniškega in letalskega prometa na progi Addis Abeba-Rim. Ta proga bi se po načrtu morala odpreti že meseca junija. Letala, ki bi potovala iz Rima, bi se spuščala v Khartumu, Kasabi, Asmari, Azebi, Džibutiju in Diredavi. Zadnja postaja bi bila Addis Abeba. Ob času velikega deževja bo sicer letalski promet nekoliko spremenjen, vendar pa se bo vseeno vzdrževal vsaj dvakrat mesečno med Rimom in Addis Abebo

Epsom in „Queen Mary“ To zanima danes Anglijo

London, 27. maja. b. Danes obstojata za Veliko Britanijo samo dva problema, ki jih smatrajo Angleži za važnejša, kakor vse politične in gospodarske probleme svojega imperija. Zato so tudi vsa druga vprašanja potisnili popolnoma v ozadje. Vsi Angleži z največjo napetostjo pričakujejo izida konjskih dirk v Epsou, kjer se vsako leto prireja tradicionalni in znameniti angleški derby. Že navsezgodaj zjutraj so ogromne množice ljudstva odhajale na postajo, da se peljejo v Epsou in udeležijo znamenitih konjskih dirk. Drugi dogodek, ki je spravljal na noge vso Anglijo, pa je današnji odhod nove ogromne angleške ladje »Queen Mary« v Ameriko, ki bo skušala zopet osvojiti modri trak Veliki Britaniji. Vlaki, ki so odhajali proti Southamptonu, so bili nabit polni in ke ni bilo dovolj prostora, so se številni radovednejši povzpeli celo na strehe železniških vagonov, da so pravočasno prispeli in gledali odhod orjaškega velikana. Ves angleški tisk je poln člankov in slů in obravnava skoraj izključno ta dva dogodka.

Za vsakogar!

Od 30. maja do 8. junija

potovanje v Ljubljano na

XVI. Ljubljanski velesejem

Polovična vozina na železnici, parobrodih, avijonih. Železniška izkaznica se dobi na odhodnih postajah po Din 2.—
Razstava industrije in obrti. Gostinska razstava (hoteli, restavracije, gostilne). »Sodobna gospodinja« — Modna revija. Pohištvo. — Avtomobili. — Male živali. Razstavni prostor zavzema 40.000 m²

Rojstni dan predsednika Beneša

Danes se je zbral češkoslovaški narod, da slavno praznuje rojstni dan predsednika republike dr. Edvarda Beneša, dan, ki ga slavljenez praznuje prvokrat na tako visokem položaju. Sicer v republikanskim demokratičnim državah ni navada, da narod praznuje rojstne dneve svojih predstavnikov, toda Češkoslovaci so gojili tako vdanost in hvaležnost do svojega častitljivega »tatička«, prezidenta Masaryka, ustvaritelja nove države, da je

vsako leto njegov intimni praznik bil svečan dan tudi za vso republiko. In prav tako hvaležnost čutili Češkoslovaci do Masarykovega najtesnejšega sodelavca, revolucionarja, borivca, graditelja republike in po njegovi želji in želji naroda njegovega naslednika na najvišjem mestu, do svojega sedanjega predsednika dr. Edvarda Beneša. Predsednik dr. Beneš je imel vsekdar največje zaupanje svojega naroda ter se je zgodilo kot nikjer na vsem svetu, da je bil od vsega početka nove države, od razsula Avstrije do dne, ko je lani prevzel najodgovornejše mesto, neprestano zunanji minister, ki je na nevarni poti med rednimi nevarnostmi za evropski mir znal voditi brod v največje dobro naroda in svojih zaveznikov. In prav mi Slovenci smo s Češkoslovaci povezani z ljubeznijo kot redko kje na svetu dva naroda. Vsa zgodovina in vsa sedanjost nas je postavila v svetovni zmed najtesnejše ob bok ter smo z geslom »Zvestoba za zvestobo« šli in bomo šli skupaj v skupno bodočnost. Ob današnjem prazniku pa gledamo v energičnem, dela in uspeha polnem predsedniku bratske slovanke države prelep zglede državniške modrosti, ki je sredi vseh zmed znala obdržati notranjo ravnotežnost med tako različnimi silami ter ohraniti — kot cvetoča oaza v obdajajoči puščavi — preizkušeno demokracijo, ki se pri nas le z največjo težavo dviga izpod teže uničujočih napač. Ob prazniku predsednika dr. Beneša se tudi mi pridružujemo voščilom vsega njegovega češkoslovaškega naroda, ter mu čestitamo na dosedanjih velikih uspehih, želeč mu moči, da bi mogel svojo državo privedi na najvišji vrh blagostanja, varnosti in nemotnega razvoja.

Lojze Res na zadnji poti

Jasen, sončen dan je ležal nad Benetkami, kakor da je sama radost razlita nad hišami, ko je Lojze Res ležal na mrtvaškem odru. V civilni bolnišnici, v kateri je umrl in ki stoji v bližini znamenitega Colleonijskega spomenika, ki ga je rajni tolikrat razkazoval svojim prijateljem in znanecem, ki so prihajali na jug. Pročelje starega poslopja nudi lep pogled, toda neskončni, mračni hodniki so kakor blodnjak smrti, z njih se odpirajo neštevila vrata na vse strani. In za enimi izmed teh vrat je v ozki mrtvaški celici ležalo Resovo truplo med svečami in svežimi šopki cvetic, ki so jih prinašali sorodniki, prijatelji in znanci in mu jih kot poslednji dar pokladali k poslednjemu ležišču. Smrt Lojzeta ni spreminila, morda mu je bilo le obliče nekoliko polnejše; kljub rahli bledeci se je zdelo, da bo zdaj odprl oči in spregovoril. Na obrazu miren, resen »izraz poštenjaka«, kakor so se izražali krogolci.

krsto na barko Pogrebnege zavoda, ki je odplula proti postaji, da jo na zadnjo željo pokojnika prepelje v Gorico.

Beneški listi so prinesli o Resu daljša, laskava poročila, v katerih so posebno poudarjali njegovo splošno priljubljenost in široko izobrazbo.

Lojze Res se je rad vračal v Gorico, v kraj svojih mladostnih spominov. Ko jo je obiskal pretekli božič, je bilo njegovo zdravje že zelo zrahljano, vendar je bil še zmeraj nezlomljivega duha in poln načrtov. Ko se je poslavljaj, je objubiljal, da se kmalu zopet vrne.

Zdaj se je vračal za zmeraj. Na tej poti so ga spremljali njegova žena Dina m zvesta mu beneška prijateljica profesor Umberto Saraval ter g. Cotič. Na gorški postaji sta ga pričakovali žalostni sestri Mimi in Gusti. In lepo število občinstva s cvetjem, prijateljev in znancev iz Gorice in iz Trsta. Nepričakovana novica o njegovi smrti je vsakogar, ki ga je poznal, hudo zadel. Črni mrtvaški avto Pogrebnege zavoda ga je zdaj vozil po mestnih ulicah, po katerih je tolikokrat hodil poln življenja z lahkim korakom. Kolona avtomobilov, v katerih so ga prijatelji in znanci spremljali prav do groba, se je pod oblačnim nebom po ovinkih in vzpetinah naglo približevala Sveti Gori. Kadarkoli se je rajni mudil v Gorici, je rač obiskal ta sveti kraj, zdaj si ga je izbral za svoje zadnje bivališče. Svetogorski zvonovi so ga pozdravljali s svojimi čistimi, ubranimi glasovi.

Prijatelji so prinesli krsto v cerkev, kjer so oo. franciškani izvršili pogrebne obrede, moški zbor pa je pretresljivo zapel »Blagor mu« in »Nad zvezdami«. Razvil se je sprevod, ki je krenil okoli cerkve in navzdol proti pokopališču, ki leži na ozkem elemenu hriba. Z nje je razgled po obeh straneh v soko in čepovansko dolino. Pred očmi, se zdi, leži kakor na dlani vsa primorska dežela. Trnovski gozd, Vipavska dolina, začetek Kraesa, gorški ravan, ki jo od zelene Furlanije loči srebren trak Soče, Brda in Goré, ki se dvigajo do zasneženih vrhov na državni meji. Lepšega kraja si Lojze ni mogel izbrati. Prijatelji in znanci so mu hvaležni, da se je vrnil med nje; njegov grob ne bo pozabljen.

Na sveži griček črne prsti so položili štiri venec, ki so jih darovali njegovi žalujoči sestri, njegovi prijatelji, beneški dijaki in dijaki beneške Trgovske visoke šole. In celo goro šopkov svežih cvetic, darov ljubečih ga erc, majskih plodov njegove južne, cvetoče zemlje.

Kar sveti se perilo!

Vlomilci odnesli 77.000 Din

Vlom v blagajno Zadrúžne gospodarske banke v Mariboru

Maribor, 27. maja.

Bliskovito se je danes zjutraj raznesla po mestu novica o velikem vlamu v blagajno podružnice Zadrúžne gospodarske banke na Aleksandrovi cesti 6. Vlom je eden največjih, kar jih je v kriminalni kroniki mariborskega mesta zabeleženih, izvršen pa je bil s vso spretnostjo poklicnega vlomilca, kateremu so bile tudi krajevne razmere dobro znane.

Odkritje vroma.

Danes ob 6. zjutraj je prišel sluga banke v uradne prostore spravljati. Na prvi pogled je bilo v banki vse v redu. Blagajne so bile zaklenjene, pisalne mize nič razmetane. Na enem oknu pa je prežagana in navzgor zavita palica močnega železnega omrežja, s katerim so vsa okna zavarovana, spominjala na obisk vlomilcev. Sluga je takoj obvestil podravnatelja g. Ottona Vrečo, ki nadomestuje odsotnega ravnatelja g. Lekana in stanuje v drugem nadstropju bančnega poslopja. Prihitev je v banko in ugotovil, da so vrata na blagajni v redu zaklenjena in niso na njih vidni nobeni znaki nasilnega odpranja. Obenem pa je takoj telefonično obvestil policijo, ki je poslala v banko takoj daktiloskopa in več kriminalnih uradnikov. Daktiloskop je preiskal zunanost blagajni, ni pa mogel odkriti na vratih nobenih prstnih sledov, pač pa so bili jasno vidni odtiski rok v rokovnicah. Medtem sta že prišla uradnika, ki hranita ključke blagajne. Glavni blagajnik g. Janez Poženel je odprl vrata na blagajni in takoj tudi prestrašen oškobil. Velika usnjata listnica, ki se je nahajala v srednjem tresoru, je bil prazna. Manjkalo je

77.130 Din, deloma v tisočkah, v stotakah, majhen del pa v srebrih kovancih. Vlomilec je pobral vse do zadnjega dinarja. V zli slutnji je potem blagajnik odklenil še zgornji tresor, tu pa se je oddahnil: v tem tresorju je bila zaklenjena kasetka s mnogo višjo vsoto denarja, ki pa je bila nedotaknjena in še ves denar v njej. Vlomilec je očitno mislil, da

je pobral ves denar in ni niti poskušal odpreti gornjega tresora.

Rekonstrukcija vroma

je pokazala, da je dejanje izvršila oseba, ki je krajevne razmere dobro poznala. Vlomilec je prišel v banko na zadnji strani skozi okno bufeta poleg dvrane. Od tam je vdrl v dvorano in iz dvorane na stopnišče. Splazil se je potem po stopnicah v prvo nadstropje, na hodniku odprl okno ter prišel skozi njega na teraso. S te terase se je po požarni lestvici spustil na drugo teraso do oken bančnih prostorov. Okna so bila odprta. Preščipnil ali prežagal je palec debelo železno palico na omrežju ter jo privzlignil navzgor in se skozi nastalo odprtino splazil v notranjost banke.

Vlomilec je imel ponarejene ključke, ki so bili zelo točen posnetek pravih. Ključke od blagajne hranita čez noč vedno dva uradnika. Duplikati ključev so pa shranjeni pri dveh različnih mariborskih bankah. Na dosedaj nepojasnjen način pa si je moral vlomilec preskrbeti še tretje ključke ali pa je imel priložnost, da jih je posnel po duplikatu. Na vsak način pa bi bilo nemogoče blagajno odpreti z vitrihom. Danes popoldne so blagajno natančno preiskali ter je strokovnjak za blagajne razrdl tudi ključavnico. Sledovi v ključavnici kažejo, da ni bila odprta nasilno, in da niso vlomilčevi ključki zapustili nobenih sledov.

Preiskava

se giblje sedaj predvsem v smeri, da se ugotovi, na kak način je prišel storilec do ključev. Blagajne so bile napravljene leta 1924 v Mariboru. Policija je osumila nekatere osebe, aretacije pa še ni izvršila nobene. Mogoče, da je izvršil vrom kak poklicni vlomilec. Zadnje mesece je zapustilo mariborsko kaznilnico več takih »težkih fantov«, ki so presedeli svojo kazen. Nekatere od teh so večkrat opazili v Mariboru. Med njimi jih je par, ki bi bili zmogni prav mojstrsko izvršiti vrom v tako blagajno. Seveda pa bo odločilne važnosti ugotovitev, na kak način je prišel vlomilec do ključev.

Nobeno oko ni ostalo suho... najtrše srce se je solzilo pri večrajšnji premieri prekrasnega velefilma (v nemškem jeziku).

David Copperfield
Danes ob 16. 19:15 in 21:15 ur

Mojstrovina po slovitom romanu **Charlesa Dickensa**
Očetje, matere, oglejte si to prekrasno filmsko veledelo, ki je prejelo prvo nagrado na mednarodnem festivalu v Bruslju!

KINO UNION TELEF. 27-21
oudovita igra malega 5 letnega Fredja Vaa bo pretresla v dno srca!

Ustanovitev „Pedagoškega društva“ v Ljubljani

V naši dobi vre in se prenavlja na vseh življenjskih področjih. Povsod vlada zaenkrat velika nejasnost in negotovost, povsod se vrši »prevrednotenje vrednot«. Izpreminja se pojmovanje in ocenjevanje moralnih, socialnih, gospodarskih, religioznih vrednot itd. Ta negotovost je prav posebno močno odjeknila na vzgojnem področju, kjer se izpreminjajo tako vzgojni cilji in smotri, kot tudi način in metoda oblikovanja, izobraževanja in vzgojanja. Življenje je prineslo polno novih pedagoških problemov, katerih rešitev je zaenkrat zelo težka ali pa sploh nemogoča. Zato je nastala tako med ljudmi, ki imajo pri svojih lastnih otrocih opravka z vzgojo in izobrazbo, dalje med poklicnimi vzgojitelji in med onimi, ki se teoretično in znanstveno pečajo s pedagoškimi problemi, nujno občutena potreba, da bi se o vseh takih perečih zadevah mogli neke stvarno porazgovoriti, da bi si med seboj izmenjali misli, da bi po temeljitih predavanjih in debatah prišli do večje jasnosti in do določnejšega stališča v sodobnih vzgojnih problemih. Razen tega obstoja še vse polno občnih narodno-vzgojnih problemov, ki so v zvezi z organizacijo našega šolstva in našega prosvetnega dela sploh. Tudi tega dela se mora nekdo lotiti z vso stvarnostjo in temeljitostjo, če nočemo, da nas bo prehitel čas in da se bodo obče vzgojni problemi reševali sami od sebe in samo od časovne nujnosti obstoječih razmer. Končno pa prihajajo z naše univerze absolvirani akademiki, ki so študirali pedagoško kot stroko in bi hoteli tudi še nadalje ostati v medsebojnem stiku ter nadaljevati svoje znanstveno pedagoško delo.

Iz vseh navedenih razlogov je nastala potreba po ustanovitvi novega društva, ki naj vstopi v vrsto naših znanstvenih društev in kjer naj delovni člani na svojem področju rešujejo teoretične in praktične pedagoške probleme našega časa ter naj nudijo svoje misli in spoznanja v obliki strokovnih predavanj tudi vsem tistim, ki se, ali iz življenjskih ali pa iz teoretičnih razlogov zanimajo za taka vprašanja. Zato se osnuje v Ljubljani znanstveno

»Pedagoško društvo«, ki hoče združiti v svojem okviru učitelje in vzgojitelje vseh strop, od osnovnošolskih, meščanskošolskih, srednješolskih pa do univerzitetnih, razen tega pa še vse tiste, ki se sicer zanimajo za najtežje probleme naše mladine. Ustanovni občni zbor novega društva bo na binokostni ponedeljek, dne 1. junija v risalnici na Drž. učiteljski šoli v Ljubljani. Na dnevnem redu je razen formalnih točk tudi kratko predavanje o pomenu novega društva. K ustanovnemu občnemu zboru iskreno vabljani vsi, ki jim je pri srcu usoda in bodočnost naše mladine. Pripravljali odbor.

Koncert slepih otrok iz Zagreba

V petek, dne 29. maja pridejo v Ljubljano slepi otroci iz Zagreba. Otroci se bodo udeležili esperantskega kongresa in ob tej priložnosti priredili v dvorani Filharmonije pod vodstvom svojega učitelstva dva koncerta. Prvi koncert bo v petek, dne 29. maja ob 20 in sicer za splošno občinstvo, v soboto, dne 30. maja ob 11 v leti dvorani pa koncert za šolsko mladino. Na obeh koncertih bodo slepi otroci izvajali zanimive vokalne in instrumentalne skladbe, ki so na vseh do sedaj prirejenih koncertih dosegle izredne uspehe. Preskrbljeno je, da bo mladina ljubljanskih šol pri sobotnem koncertu dvorano popolnoma napolnila in s tem izkazala svoja sočutja do nesrečne dece. Imamo pa še iskreno prošnjo na vse cenjeno ljubljansko občinstvo, da bi tudi ono podprlo gmotno in moralno ubogo slepo mladino in se koncerta v petek zvečer v velikem številu udeležilo. V Mariboru in Celju, kjer bodo tudi priredili koncerte, bodo otroci sprejeti zelo gostoljubno. Naj bi Ljubljana ne delala izjeme. Našla so se dobra srca, ki bodo nudila otrokom v času njihovega bivanja v Ljubljani primerne pribojške. Splošno občinstvo pa naj bi napolnilo filharmonično dvorano in s tem izkazalo slepi deci svojo naklonjenost. Glasba je za to deco še edino sredstvo, s katero se ji lajša njen položaj. Podprimo ubogo deco, pošljimo ji nevidnih žarkov v njih srca in dajmo ji vsaj nekoliko zadoščenja. — Vstopnice se daje v Mstični knjigarni od 20 Din navzdol.

Sveta vojska - vsej razuzdanosti

Sveta vojska je zalarmirana. Dne 7. maja so napravili zastopniki vseh prizadetih oblasti in kulturnih organizacij eklep, da bohojo boj zoper alkoholizem znova započeti. In sicer z vsemi združenimi močmi.

Alkoholizem je zalega vse nerednosti in nerodnosti, pijanosti in razuzdanosti, izgredov, pretefov, klanja, kar nas pred svetom tako onečašča. Po drugi strani pa je tudi neka prirajena razposajenost našega ljudstva kriva alkoholizma in vseh njegovih sramotno-žalostnih posledic. Saj drugod tudi pijejo, a pivci tako ne pobesijo, kakor je to v navadi pri nas. V Dalmaciji imajo močnejše vino in južna kri je bolj vroča, a o pretepih boste dosti manj slišali. Isto velja o Italiji. In tudi o slovenskem Primorju. Pretepi in pobjoi tam niso na dnevnem redu kakor — recimo po starem: na Kranjskem in Štajerskem. Tam so vam bolj mirni pivci, našim pa kri brž zavre — in za vsako žaljivo besedo je pripravljen nož — in ta pogostokrat namenjen naravnost v srce! To je nekaj čudnega in groznega. Od kod imajo naši ljudje to nesrečno manjho?... Veliko je med nami surovosti. Pa se je morda niti ne zavedamo. Ta surovost se javlja očitno tudi v naših političnih bojih, ki so malokje tako surovi, kakor pri nas. G. misijonar Šavelj je na sestanku 7. maja na to stran našega javnega življenja pokazal in tudi na vzroke te javne surovosti. Pa tudi k pobotnosti, spolni razbrzdanosti Primorci niso tako razpoloženi, kakor tu pri nas. Kdor je imel opraviti z ljudstvom tu in tam, ta pozna veliko razliko med tu in tam.

Skratka: Z alkoholizmom je v zvezi ali mu je sorodnih več napak ali moralnih ran našega ljudstva, ki jih je treba vse hkrati zdraviti. Katerega človeka, ki naše ljudstvo res ljubi in mu hoče dobro, te rane ne pečejo? Kdo bi ne želel in ne hotel pomagati, da se ozdravijo? Res je naš narod splošno razmeroma visoko v kulturi. Da pa je kljub vsem našim šolam in kulturnim društvom, kljub vsem obratnikom in kravatom, kljub finim čizenčkom in šolčekom, rokavicam in pisanim nagovicam med njimi še toliko surovosti in divjosti, kaže, da

naša kultura ni šla povsem v pravi smeri. In nam velja, da zdaj obrnemo vso pozornost našega kulturnega dela v to smer.

Sveta vojska hoče naperiti svoje kanone proti vsem tem izrodkom, napakam, strastem našega ljudstva: vsej pijanosti, razuzdanosti, podivjanosti, surovosti in nenravnosti. Hoče biti nekako etično društvo. Dvigniti moralni nivo našega naroda. V prvi vrsti bo seveda kanonada naperjena in namerjana proti alkoholu, ki je in ostane vedno glavni grešnik, okoli katerega se suče, iz katerega izvira največ moralne gnilobe. A vse telo naroda treba obenem zdraviti, vsega npravo dvigniti.

In v to sveto vojsko ete pozvani vsi, ki svoj narod res ljubite. Kaj bi zgubljali toliko praznih besedi o ljubezni do naroda! Poprimite in pomagajte, da ga dvignemo iz luže nenravnosti in surovosti! To se pravi »sveto služiti sveti domovini!« To bo resnično »sveta« vojska!

Proti trdi stolici in zlati žili, združeni z navalom krvi, utripanju srca in glavobolom je naravna

Franz-Josefova

grenka voda že od davnine preizkušeno domače sredstvo. Prava Franz-Josefova voda milo učinkuje in sigurno otvarja, a vrhu tega tudi v zastarelih slučajih ne odreče.

Ogl. reg. S. br. 30474/35

Trbovlje

Podpora malozaposlenim rudarjem v živilih bodo razdelili še pred binokostnimi prazniki. Poleg tega, kar je poslala banovina, bo dal še rudnik vsakemu rudarju 6 kg moke in za vsakega družinskega člana po 3 kg.

»Njea ni«, igra iz dni svetovne vojne in trpljenja, uprizarji tuk. skupina bojevnikov v soboto zvečer v Društvenem domu.

Na velesvetem je povabljeni in bo ves čas tan igrala tukajšnja rudarska godba. Povabilo je lepe priznanje za rudarsko godbo; zamudili pa tudi ne bomo kdo ve kaj pri delu.

Naša zunanja trgovina

Poslabšanje naše trgovske bilance

Objavljeni so statistični podatki o naši zunanji trgovini v mesecu aprilu, iz katerih posnemamo te-le najvažnejše podatke:

Uvoz je znašal v aprilu letos 82.573 ton v skupni vrednosti 325.955 m. Din (marca 1936 95.189 ton za 420.004, aprila 1935 95.058 ton za 325.470 milij. Din). Iz tega je razvidno, da je naš uvoz po velikem povečanju v marcu zopet padel in se drži nivoja lanskega leta.

Na drugi strani je naš izvoz v primeri z marcem zelo oslabil, pa je znatno manjši tudi v primeri z marcem lani. Znašal je v aprilu letos 290.464 ton za 268.516 milij. Din) marca 1935 298.685 ton za 345.571, aprila 1935 324.554 ton za 368.214 milij. dinarjev).

Glavni predmeti našega uvoza so bili v aprilu (v oklepajih podatki za marec 1936): sirov bombaž 14,7 (23,7), bombažno predivo 29,74 (41,9), bombažne tkanine 16,93 (21,4), ovčja volna 7,35 (19,3), volнено predivo 7,9 (11,1), volnene tkanine 12,87 (28,35), svilenno predivo 10,8 (12,45), svilene tkanine 2,63 (3,46), nepredelano in polpredelano železo 6,8 (7,04), pločevina 4,83 (5,9), tračnice žel. material itd. 2,45 (4,85), ostali popolni izdelki iz železa 16,2 (15,16), sirova nafta 2,5 (7,54), nepredelane kože domačih živali 6,6 (4,1), riža 2,6 (4,8), limone in pomaranče 1,5 (6,0), ostalo južno sadje 2,24 (2,5), kava 4,1 (6,3), premog 10,5 (9,5), olj. plodovi in semena 9,64 (17,5), mesni izdelki 4,0 (—), svinjska mast 10,3 (12,8), jajca 11,64 (15,4), perje 5,17 (5,34), les prinašamo na drugem mestu, cement 3,4 (5,3), sirov baker 23,2 (45,06), rude in zemlja 12,0 (9,3).

V uvozu so torej najbolj nazadovale tekstilije, dočim se drugi predmeti drže boljše in ne izkazujejo tako veliko izprememb.

Izvozna statistika pa izkazuje te-le glavne predmete (vse v milij. Din, v oklepajih podatki za marec 1936): koruza 4,5 (3,9), fižol 1,6 (1,46), hmelj 2,0 (1,36), tobak v listih 21,6 (35,4), konoplja 13,4 (19,9), konji 4,46 (6,4), govoda 3,45 (4,6), prašiči 27,24 (32,0), drobnica 0,45 (0,07), perutnina 1,4 (2,5), sveže meso 9,64 (17,5), mesni izdelki 4,0 (—), svinjska mast 10,3 (12,8), jajca 11,64 (15,4), perje 5,17 (5,34), les prinašamo na drugem mestu, cement 3,4 (5,3), sirov baker 23,2 (45,06), rude in zemlja 12,0 (9,3).

Izvoz je padel v kmetijskih proizvodih, najbrž najbolj v Nemčiji, kamor postaja zaradi padca nemških čekov izvoz vedno manj donosen.

Izvoz lesa.

Naslednja tabela nam kaže razvoj izvoza lesa v zadnjih mesecih v tonah:

Table with 4 columns: month/year, drva, stavbni les, oglje. Rows include April 1935, Nov. 1935, Dec. 1935, Jan. 1936, Feb. 1936, Mar. 1936, April.

Ta tabela jasno kaže, v katerih vrstah smo največ trpel. To so drva in oglje, dočim smo pri stavbnem lesu deloma povečali izvoz od marca na april. To nas potrjuje v ponovno že ugotovljenem dejstvu, da so sankcije najbolj zadele Slovenijo.

Nadalje nas poučuje o vrednosti izvoza lesa ta-le skica:

Table with 2 columns: month/year, value in Din. Rows include April 1935, November 1935, December 1935, January 1936, February, March, April.

Trgovinska bilanca.

Na podlagi gornjih podatkov znaša pasivnost naše trgovinske bilance v aprilu letos 57,44 milij. dočim je znašala v marcu 1936 64,4 milij., v aprilu lani pa smo izkazovali aktivnost v znesku 42,74 milij. Din.

Skupno je prvih 4 mesecih letos znašal naš uvoz 333.239 ton za 1.382.226 milij. Din (lani v istem razdobju 26.634 ton za 1.095.298 milij.). Uvoz je torej narasel po količini za 24,98%, po vrednosti pa za 26,2%.

Izvozili smo pa v 4 mes. letos 658.665 ton za 1.117.905 milij. Din (lani v istem času 1.012.771 ton za 1.235.56 milij. Din) in se je torej izvoz zmanjšal po količini za 34,96%, po vrednosti pa za 9,53%.

Naša trgovinska bilanca je bila letos zaradi sankcij pasivna za 264,3 milij. Din, dočim je bila lani v prvih 4 mesecih aktivna za 140,26 milij. Din.

Predavanje guvernerja dr. Radosavljeviča v Pragi

V Tored zvečer je v Pragi predaval guverner naše Narodne banke dr. Milan Radosavljevič o temi: Pogled na jugoslovansko gospodarstvo. Dr. Radosavljevič je v začetku pokazal na posledice svetovne krize zlasti za jugoslovansko trgovino. Položaj bi bil še slabši, če Jugoslaviji ne bi uspelo skleniti nekaj prednostnih pogojev, med prvimi s ČSR. Devizne težkoče so povzročile vse večji razvoj kliringa v zunanji trgovini. Ta sistem pa je privedel do paradoksa, da gospodarsko slabše države postajajo upnice veliko močnejših držav. Izhod je v povečanju uvoza iz dolžniških držav in upostavljanju ravnotežja v blagovni izmenjavi med neklinirskimi državami, z uvoznimi omejitvami ali povečanjem izvoza. Jugoslaviji ne gre za popolno uvozno kontrolo. Posebej je govoril še dr. Radosavljevič o razmerju naše države in Češkoslovaške, nakar je znatno vplival industrializacijski proces. Na koncu se je dr. Radosavljevič zavzel za večje gospodarsko sodelovanje držav Male zveze, potem pa tudi za sodelovanje vseh podonavskih držav potom našega povečanja prometa med državami Male zveze.

Mariborska mestna podjetja

Zaključna faza v organizaciji mestnega gospodarstva.

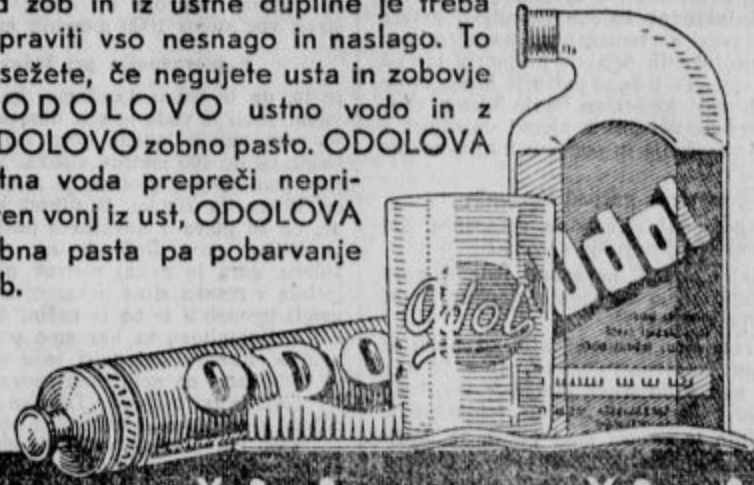
Maribor, 27. maja.

Zadnje dni se v javnosti mnogo razpravlja o novi organizaciji Mestnih podjetij, ki je v zvezi s predlogom novega statuta. V teh govoricah pa je marsikaj pretirane in nepravilnega. Zaradi tega prinašamo v naslednjem bistvene posebnosti novega statuta:

Dosedanji statut Mestnih podjetij je bil samo prehodnega značaja ter je predvideval izdajo novega, ko stopi v veljavo zakon o mestnih občinah. Uprava Mestnih podjetij spravlja sedaj z novim statutom poslovanje MP samo v sklad z veljavno zakonodajo. Po starem statutu je bil vrhovni organ Mestnih podjetij Upravni odbor. Po novem statutu pa so organi Mestnih podjetij: Mestni svet, upravni odbor MP, predsednik mestne občine in upravnik MP. Izprememba v organizaciji stremi predvsem za tem, da bi bilo poslovanje MP kot gospodarske ustanove čim hitreje in čim bolj elastično. Predvsem odpade po novem statutu ravnateljstvo. O vseh zadevah, ki ne spadajo v kompetenco mestnega sveta, bo odločal upravni odbor, ki je sestavljen iz predsednika in podpredsednika

ODOLO

Od zob in iz ustne dupline je treba odpraviti vso nesnago in naslago. To dosežete, če negujete usta in zobovje z ODOLOVO ustno vodo in z ODOLOVO zobno pasto. ODOLOVA ustna voda prepreči neprijeten vonj iz ust, ODOLOVA zobna pasta pa pobarvanje zob.

osveži in poživi

občine ter 6 članov, ki jih voli mestni svet po d'Hondtovem sistemu. Kot nadzorni organ je predviden nadzorni odbor, sestavljen iz 5 članov mestnega sveta. Upravni odbor MP se smatra kot stalen odbor v smislu par. 95 zakona o mestnih občinah. Sestava podjetij in njih poslovanje se z novim statutom ne bo v ničemer izpremenjalo. Nasprotno, novi statut bo uveljavil sedanje stanje mestnih podjetij. Z njim se bo zaključila reorganizacija občinskega gospodarstva, ki traja že nekaj let in bo sedaj stopilo v dobo rednega poslovanja.

funt je notiral samo na ljubljanski borzi in to neizpremenjeno 249,20—250,80. Španska pezeta je notirala v Zagrebu 6,73—6,83.

Nemški čeki so se v Ljubljani učvrstili na 13,90 do 13,50, v Zagrebu na 13,25—13,45, za ultimo junija so notirali v Zagrebu 13—13,20, za medio julija 13,1150—13,2150. V Belgradu so notirali 13,2809—13,4809.

Za italijansko liro (valuto) so plačevali denarni zavodi 3,13—3,18, za dolar pa 49,40—49,90.

Ljubljana — Tečajji s primom.

Table of exchange rates for various currencies: Amsterdam, Berlin, Bruselj, Curih, London, Newyork, Pariz, Praga, etc.

Promet na zagrebški borzi je znašal brez kompenzacij 1.500.796 Din.

Curih, Belgrad 7, Pariz 20,38, London 15,4225, Newyork 309,625, Bruselj 52,3125, Milan 24,35, Madrid 42,225, Amsterdam 209,125, Berlin 124,55, Dunaj 56,20, Stockholm 79,525, Oslo 77,525, Kopenhagen 68,85, Praga 12,81, Varšava 58,10, Budimpešta 69,50, Atene 2,90, Carigrad 2,45, Bukarešta 2,50, Helsingfors 6,79, Buenos Aires 0,855.

Vrednostni papirji

Ljubljana, 7% investicijsko posojilo 83—85, agrarij 48—50, vojna škoda promptna 359—362, begluške obveznice 65—67, 8% Blerovo posojilo 83,50 do 85, 7% Blerovo posojilo 73,50—75, 7% posojilo Drž. hip. banke 83—85.

Zagreb, Državni papirji, 7% investicijsko posojilo 81—83, agrarij 48 den., vojna škoda promptna 358—360, begluške obveznice 67—69, dalm. agrarij 63 den., 8% Blerovo posojilo 83,50—84, 7% Blerovo posojilo 73,50—74, 7% posojilo Drž. hip. banke 84,75—85, 7% stab. pos. 82,25 den. — Delnice: Priv. agrarna banka 220—222, Trboveljska 120 den., Isis 25 bl., Osj. slad. tov. 150 bl.

Belgrad, Državni papirji, 7% investicijsko posojilo 82—83, agrarij 48—48,50, vojna škoda promptna 358,50—359,50, begluške obveznice 67,50—68 (67,75), 8% Blerovo posojilo 83,50—84 (83,50), 7% Blerovo posojilo 73,25—74, 7% posojilo Drž. hip. banke 84—85 (85, 84,50). — Delnice: Narodna banka 6,335 bl., Priv. agrarna banka 223—224,50 (223).

Žitni trg

Novi Sad, Danes in jutri je borza zaprta.

Živina

Mariborski sejem 26. maja. Prignanih je bilo 12 konj, 12 bikov, 160 volov, 359 krav in 19 telet, skupaj 562 komadov. Cene so bile sledeče: debeli voli 3,50—4, poldebili voli 3,25—3,60, plemenski voli 2,50—3,50, biki za klanje 2,25—3, klavne krave, debele 2,50—3,50, plemenske krave 2,50—3, krave za klobasarije 1,50—2, molzne krave 2,80 do 3,50, breje krave 3—do 3,50, mlada živina 3—do 4,—, teleta 3—do 4,—. Prodanih je bilo 295 komadov.

Borza

Dne 27. maja, 1936.

Denar

V zasebnem kliringu se je avstrijski šiling na ljubljanski borzi učvrstil na 9,15—9,25, na zagrebški borzi na 9,1550—9,2550, na belgrajski pa na 9,1452—9,2452. Grški boni so notirali v Zagrebu 29,75—30,35, v Belgradu 29,95—30,65, Angleški

Advertisement for 'Ljubljeneec občinstva' featuring a 'KINO' sign and text about cinema and entertainment.

PALMA

GUMI-PODPETNIKI JUGOSL. IZDELAK

Dober pri vsakem cevlijskem mojstru

Kulturni obzornik

Tratnik o slovenskem slikarstvu

Na praznik Kristusovega vnebohoda so v Mariboru slovesno odprli umetniško razstavo, ki se je udeležilo mnogo pomembnejši slovenski slikarji. Otvoritveni govor je imel akad. slikar g. Fran Tratnik.

Slovinci smo bili zaradi položaja svoje zemlje vedno izpostavljeni gospodarskemu osvajanju in kulturnemu vplivu sosednih močnejših narodov. Zlasti Slovenci na Stajerskem so morali vse prejšnje dobe vzdržati silno premoč sosednega, s staro kulturo in gospodarskimi tradicijami oboroženega naroda, da smo ohranili svojo bitnost in svoj kulturni razvoj.

Pod vsestranskim tlakom se naš narod v prejšnjih generacijah ni mogel s svojo umetnostjo povzpeti do one višine, kot je bilo to dano sosedom, ki so bili naši politični gospodarji, ker resnica pravi, da je za vzlet genija pogoj narodova svoboda. To je vzrok, da Slovenci v zgodovini nimamo velikih umetniških tradicij. V dobi pred impresionistično epoko so naši umetniki živeli in delali po večini v inozemstvu, ter so tudi njihova dela največ ostala v tujini in domovina jih tako skoro ni poznala.

Umetnost pa je narodova najgloblja korenina, ki mu dovaja sok notranjega življenja, zato je tudi v našem narodu neprestano in pritrjeno telo njegovo čuvstvo in prekipelavo v iskanju izraza svojih umetnosti, samolastni umetnosti, ki bo nozila njegovo lice, vsebovala njegovo podobo, psiho

njegovega življenja. Hotel je dokazati, da tudi mali narod lahko vzgoji na lastnem vrtu cvetle svojega notranjega življenja, ki se naj vplete v venec vsečloveške lepote in tako utemelji svojo zahtevo, da se ga ne sodi po slabotnih njegovih telesnih močeh.

Z epohalno dobo impresionizma in njegovo elementarno impulzivnostjo v celotnem evropskem umetnostnem življenju koncem preteklega stoletja je tudi za slovensko umetnost nastalo sveže jutro, v katerega je stopil kader mladostno-energičnih borec. Kot pomladni vihar jih je vzdrnil, njihov duh je pretrgal ozke vezi zatajevanja in s trdim korakom so šli v evropski svet, da se postavijo v vrsto umetnostnih borec drugih narodov in kot enakovredni tvorijo duševno ekipo našega naroda.

Iz Ljubljane je šel prvi Ažbe, ki je organiziral v Monakovem svojo umetniško šolo, najbrž-rodnejšo v takozvanih nemških Atenah. Za njim je šel Ferdo Vesel in Koblica, potem Grohar, Jakopič, Jama, Sternen in Vavpotič. Da bi v tej ekipi ne izostala zelena Stajerska, sva šla iz našega Celja vsa mladostna in lepih nad blagopokojni kipar Bernekar in jaz.

Doba štiridesetih let je potekala od takrat. Kaj vse smo slovenski umetniki preživeli in počeli od tedaj, vam danes ne morem povedati. Kljub vsem krutim življenjskim pogojem, ko smo si morali v vsakim korakom utirati svojo pot, so po naših delih spoznali Slovenci in njihovo kulturno udeleževanje skoro vsi evropski narodi, kot Čehi, Nemci, Francozi, Angleži in Italijani. V njihovih velikih mestih so bila skozi vsa ta leta razstavljeni in reproducirana naša dela, komentirana kot proizvodi mladostno-prosvitljenejega naroda, ter smo dokazali, da gremo vzporedno v stvarnem

izrazu svetovnega umetnostnega ustvarjanja. Vseh teh štirideset let so se tudi doma stalno prirele razstave in danes lahko trdimo, da je upodabljaljoča umetnost zavzela najgloblji in najizrazitejši del naše duševne kulturnosti.

Za bodočnost slovenske umetnosti se nam sedaj ni treba bati. Z nami je število mlajših umetnikov s svežimi močmi, ki so istotako posvetili svoje življenje idealu umetnosti, kar nam jamči za nadaljnji lep razcvit na polju narodne lepote.

Politično smo sedaj svobodni, v svoji lastni državi, prosti vezi preteklosti. Skušnje vseh teh let pa so nas upodabljaljoče umetnike prepričale, da se z državno-političnim ujedinjenjem polje za nas ni razširilo, kot smo to prvotno upali, in smo slej kot poprej navezani le na našo slovensko zemljo. Spominjam se tukaj, kako sijajno smo bili sprejeti z našo razstavo v starem Belgradu leta 1904. In s kakimi načrti smo skupno gledali v bodočnost. Pa bomo šli naprej, saj smo s svojim prizadevanjem že vzbudili med narodom živ interes za naše delo, da nam bodo dani materialni pogoji življenja ter možnost izvršiti naša umetniška hotenja. Da pa bo eksistenca našim umetnikom bolj omogočena, so v prvi vrsti poklicane javne institucije, razen države naša mesta. Koliko stori ljubljanska občina v tem pogledu, je vsega priznanja vredno. Zato se poudarja, naj bi se te dolžnosti sorazmerno porazdelile tudi na druga, manjša mesta, zlasti Maribor in Celje, kot kulturna centra na naši meji, kjer je treba prav z umetnostjo poudariti naše slovenstvo.

Gojimo v sebi spoznavanje in čuvstveno občutje umetnosti, ter iščimo v njej element in sredstvo za naše duševno izpopolnjevanje.

Nevarnost ledenih gora

Razgovor z voditeljem pomorskih „ledenih patrolij“

Znano je, da v severnem delu Atlantskega oceana spomladi vsakega leta od severa prihajajo velike ledene gore, katere so parnikom strašno nevarne. Premnogo parnikov in drugih ladij so te ledene gore že uničile. Zato je Amerika sporazumno z zainteresiranimi evropskimi državami organizirala tako zvane »mednarodne ledene patrolije«, katere imajo nalogo v zvezi z vremenskimi postajami zasledovati gibanje ledenih orjakov po morju ter na nje opozarjati ladje. Te ledene patrolije imajo svoje postaje, Eno teh vodi Američan Davis Norton. Časnikar, ki je Nortona obiskal v njegovi delavnici v Bostonu, njegovo srečanje in pogovor z njim takole opisuje:

»Ali imate dosti dela, gospod Norton?«
Norton me pogleda: »Hvala za vprašanje. Kakor veste, imamo sedaj najvišjo sezono.«

»Ali je sedaj spomladi nevarnost ledenih gora tako velika? Saj imamo 20 stopinj toplote in se lahko že v morju kopljejo!«

Norton se zasmije: »Prav sedajle spomladi je posebno nevarno. Nevarnost ledenih gora je največja od konca marca do srede junija. V tem času morajo vse naše postaje noč in dan delovati.«

Resnično! Bilo je ponoči med 14. in 15. aprilom l. 1912, ko je največja ladja tedanjega časa »Titanic« na svoji prvi vožnji zadela v ledeno goro. Tedaj je utonilo 1500 ljudi, ladja se je potopila v nekaj minutah. To je bila

največja pomorska katastrofa modernega časa.

Od tistega nesrečnega dne dalje so ustvarili na Atlantskem oceanu tako zvano »mednarodno ledeno službo«. Vsako leto se v noči od 14. na 15. aprila ena ladja te službe odpelje tjakaj, kjer se je »Titanic« potopil ter odda spominske strele.

Ko se je »Titanic« potopil, se je vlada Združenih držav dogovorila z angleško vlado. Spočetka so odposlali jeseni l. 1912. in spomladi l. 1913. na morje dva patroljna čolna, katera dva sta nadzorovala pomorska pota, po katerih so vozili oceanski parniki. Glavna nevarnost ledenih gora grozi ne na evropski, ampak na ameriški strani Atlantskega oceana, ker mrzli pas na tej strani sega bolj globoko proti jugu. Tako je že od nekdaj. Led prihaja navadno od zaliva Baffin, ki leži med severno Kanado in Grönlandijo. Severnovzhodni vetrovi ženo led skozi Davisov preliv ob Novi Fundlandiji globoko doli do višine Newyorka. Vsekakor je res, da skoro vse ladje, ki spomladi vozijo iz Evrope proti Kanadi ali Newyorku, med potjo lahko vidijo ledene gore. Zato so že l. 1913. ugotovili, da sta dve ladji za patroljo mnogo premalo in da je treba v ta namen celega brodovalca in še posebnih vremenskih opazovalnic. V sporazumu z angleškimi in ameriški paroplovnimi družbami je centrala te ledene opazovalne službe bila postavljena na otok Nova Škotska. Polgg tega pa so na Novi Fundlandiji postavili še posebno vremensko opazovalnico. Mednarodna pomorska konferenca v Londonu je sklenila, da se mora ledena služba opravljati vse leto. To se je tudi godilo, samo v l. 1917 in 1918, ko se je Severna Amerika vojskovala, so to opustili.

Po vojski so ledeno službo na novo organizirali in znatno izboljšali. Zlasti so ustanovili mnogo novih postaj, katere so v stalni brezzični zvezi z ladjami, katerim sporočajo, kje in kam plovejo ledene gore. Od l. 1929. je k tej mednarodni ledni službi pristopilo 14 držav. Vsi ti člani nosijo stroške vzdrževanja, in sicer sorazmerno po svojem prometu po Atlantskem oceanu. Angleži plačajo 40 odstotkov, Američani 18%, drugi pa ostalo. Brodovje te družbe šteje 10 ladij.

Norton je pripovedoval: »Marsikatero leto vidimo

več kakor 1000 ledenih gora

in to meseca majnika in junija. Spomladi l. 1929. smo opazili najvišje število ledenih gora, 1351! Lansko leto, torej l. 1935., pa smo jih videli le 900. Vse pa prihajajo od iste smeri, toda se proti jugu vedno bolj razkrope ter slednjič ogrožajo prostor, širok več kakor 1000 morskih milj.

Najnevarnejše pri ledenih gorah

je to, da le težko dosežemo, kako velike so. Navadno moli iz vode le ena desetina cele gore. Zato se nam včasih ledena gora zdi čisto majhna, le kakih 80 do 100 metrov visoka. Toda že nekaj metrov pod morsko globino je taka gora navadno že cel kilometer široka. Dostikrat ladja niti ne sluti ne, da že plava v nevarnem pasu, ko je že zadela na ledeno goro. Doživeli smo celo slučaje, ko je ledena gora le nekaj metrov molela iz vode, pa je bila v resnici silno nevaren orjak, katerega smo mogli ugonobiti le na ta način, da smo ga razstrelili z dinamitom, za kar smo porabili več ton dinamita. Razstreljeni delci ledu se hitreje stale in so tudi sami na sebi manj nevarni.«

»Ali je od nesreče »Titanic« bila še kaka podobna nesreča na Atlantskem oceanu?«

»Ne, ker bi sicer vsa naša služba bila zanič in bi mi vse svoje vremenske karte lahko vrgli na gnoj. Samo enkrat se je zgodilo l. 1924., ko je milijonar William Washburg Nutting na svoji privatni jahti s tremi prijatelji odšel na križarjenje po Atlantskem oceanu. Prišel je gori do Nove Fundlandije. Mi smo bili tedaj z njim v trajni brezzični zvezi. Takrat je tam okoli bilo vse polno ledenih gora. Naenkrat je njegova brezzična postaja utihnila. Naše patroljne ladje so s polno paro hitele tja gori, toda

o milijonarjevi jahti nismo našli niti sledu več.«

»Ali so ledene gore povzročile nesrečo?«

»Tega nihče ne ve. Sicer se pa nobena druga nesreča ni več zgodila.«

Sploh pa večji oceanski parniki že več let na pomlad in v zgodnjem poletju vozijo sedaj bolj proti jugu. Vožnja zaradi tega sicer nekoliko dlje traja, zato pa je manj nevarna.

Slika iz belgijskih volitev. Ker je v Belgiji vpepljana volilna dolžnost, so se tudi bolniki dali prevažati in prenašati na volišče.

Kako živali spe

Zanimivo obravnava vprašanje živalskega spanja angleški zoolog dr. Boulanger, ki je pred kratkim priobčil svojo obravnavo o vsem, kar je v tem pogledu več let opazoval.

Med drugim pravi, da je domači pes navajen ponoči spati, medtem ko je njegov divji prednik ponoči hodil na lov. Da se pa tudi pes lahko povrne k navadam svojih divjih prednikov, najbolje dokazuje pes-čuvaj, ki je ravno ponoči najbolj buden. Če je lev ujet v kaki menežariji ali živalskem vrtu, se navadi dobivati hrano podnevi in zato ponoči spi. Najmanj spanja potrebujejo sloni. Ugotovljeno je, da se slon le redkokdaj nastoni ali leže, toda še takrat ob najmanjšem šumu takoj vstane. Slon navadno prebije vso noč tako, da nemirno stopica sem ter tja in prha. Najdalje in najtrdnjeje spe ptiči. S tem pa je tudi ovržena trditev, da največ spanja potrebujejo tiste živali, ki imajo največje možgane.

Otrok modernega zakona: »Ti si pa videš dober fantek. Kaj ne, da te imajo tvoji starši močno radi?«

»Pa še kako! Odkar sta se ločila, se že eno leto pravdata samo zato, kdo bo mene imel.«

800-letnica poljskega mesta Lowicz. Lowicz je najstarejše poljsko mesto in ima 20.000 prebivalcev. Staro je že 800 let. Slovci po svoji industriji in pa po čudovito lepih narodnih nošah.

„Črna legija“

Nova skrivna teroristična družba v Ameriki

Iz Amerike poročajo, da so tamkaj zopet odkrili novo veliko skrivno organizacijo, katere je razpredena po vsej Ameriki. Odkrili so jo menda čisto slučajno, ko so zasledovali neki zavratni umor, katerega so neznani morilci zagrešili. Tisti umor se je zgodil v Pontiacu. Preiskava je nato dognala, da so umor izvršili člani skrivne družbe, ki se imenuje »Črna legija«. Najnovejša poročila o tej preiskavi se takole glase:

Preiskava o delovanju »Črne legije« je dognala senzacionalne stvari. Nastal je utemeljen sum, da se člani te skrivne tolpe nahajajo celo med policijskimi uradniki in vladnimi nameščenci države Michigan. Zato je vrhovna sodna oblast morala započeti najobširnejšo preiskavo. Prejšnji policijski ravnatelj v Pontiacu je v zvezi s temi dogodki dal javnosti tole izjavo: Najmanj ena tretjina vseh državnih policijskih moči je včlanjena v »Črni legije«. Vsek sumljiv samomor ali smrt zadnjih treh let po naročilu policijskega ravnatelja sedaj na novo preiskujejo, da bi se dognalo, ali ni smrt morda posledica delovanja »Črne legije«. Kakor je voditelj policije že povedal, ima v rokah dokaze, da je 50 mrličev v zadnjih treh letih bilo na spisku obsojencev »Črne legije«, iz česar sledi, da je upravičen sum, da jih je dala umoriti ravno »Črna legija«. Kako zelo je ta skrivna organizacija razpredena, najbolj sledi iz podatkov policijskega šefa, kateri je povedal, da ima »Črna legija« samo v državi Michigan 135.000 članov.

Ta organizacija je torej tako silno razpredena, kakor ni bila niti glasovita organizacija Kuklusklan. Umor Američana Pooleja, ki je dal povod, da se je ta zadeva razkrila, preiskuje državni pravdnik Duncan Mc. Crea, ki je dognal, da organizacija »Črne legije« namerava vreči zvezno ameriško vlado ter upeljati diktaturo. V zvezi s tem so prijeli in zaprli že več ljudi, med njimi nekega Artura Luppja, ki ga dolže, da je v skrivni organizaciji bil brigadni general. Toda aretirani Lupp to taji in pravi, da ni bil vrhovni voditelj legije v državi Michigan, pač pa je bil častnik za nabiranje novincev. Aretirane izjavlja, da se »Črna legija« v

svojem »boju za ameriške ideale« ne poslužuje niti revolverjev, niti bodal niti terorizma. Pač pa je res, da je »Črna legija« skrivna organizacija, ki je razpredena po vsej Ameriki ter ima nalogo izvršiti svoje posebne namene. Člani »Črne legije« so zdravniki, odvjetniki in pripadniki vseh slojev in vseh poklicev. To je izjava aretirane člana »Črne legije«.

Polcija je izdala tiralico za 25 članov »Črne legije«, ki so osumljeni umora, trinajst pa jih je že zaprtih.

750.000 frankov za 25 let ječe

Na svoji kmetiji v francoski Alzaciji živi 51-letni Jožef Wendling, ki je enkrat postal najsrečnejši človek na svetu. Doslej ga je vedno preganjala bridka usoda. Sedaj pa se je kar naenkrat vse obrnilo. Mož se je rodil l. 1885. v Dijonu, njegovi starši pa so bili doma iz Alzacije. Ko je bil star 24 let, ga je prijelo veselje popotovati po svetu. Hotel je videti daljni svet in tam poskušati svojo srečo. Poln najlepših upov se je izselil v Ameriko. Tam pa je doživel bridko razočaranje.

Po nesrečnem naključju je bil kmalu zapleten v zapleteno kazensko pravdo ter osumljen, češ, da je odvedel nekega otroka. Ker se mu dokaz nedolžnosti ni posrečilo, je bil po nedolžnem obsojen. To se je zgodilo pred 25 leti v državi Kentucky v Ameriki, 25 let je po nedolžnem sedel v ječi in potrpežljivo čakal tistega dne, ko bo svojo veliko nesrečo lahko razkril vsem ljudem. In res se je zgodilo, da je čez 25 let pravi krivec na smrtni postelji priznal, da je on zagrešil tisto, zaradi česar je bil Wendling obsojen.

Sedaj so seveda Wendlinga takoj izpustili. Čeprav je najlepša leta svojega življenja moral prebiti za jetniškimi zidovi, vendar ga je svoboda zelo osrečila. Začela se je nova kazenska obravnava, pri kateri so sodniki Wendlinga izpustili, obenem mu pa priznali, da mu mora ameriški državni zaklad plačati 500.000 frankov odškodnine. Poleg tega pa so tudi starši svojčasno uropanega otroka izročili Wendlingu 250.000 frankov. Nato se je Wendling vrnil v svojo alzaško domovino, kjer bo poslej obdeloval svoje posestvo.

„SLOVENEČ“

pred 60 leti:

V soboto, 27. maja 1876.

Domače novice.

(Obravnava pri deželni sodnji) zarad »Slovenca« se je včeraj končala ugodno. Pritožba državnega pravdnika zoper radosobno okrajne sodnje bila je zavržena in gosp. J. Alešovec in J. Krajec ne kriva spoznana.

(Na korist prebivalcev ljubljanskega mahu) bo v nedeljo, 28. t. m. beseda v prostorih čitalnične gostilne z veliko loterijo, vojaško godbo in jako mikavnim programom. Vstopnina po 20 kr. za osobo. Radodarnost neomejena.

Razne reči.

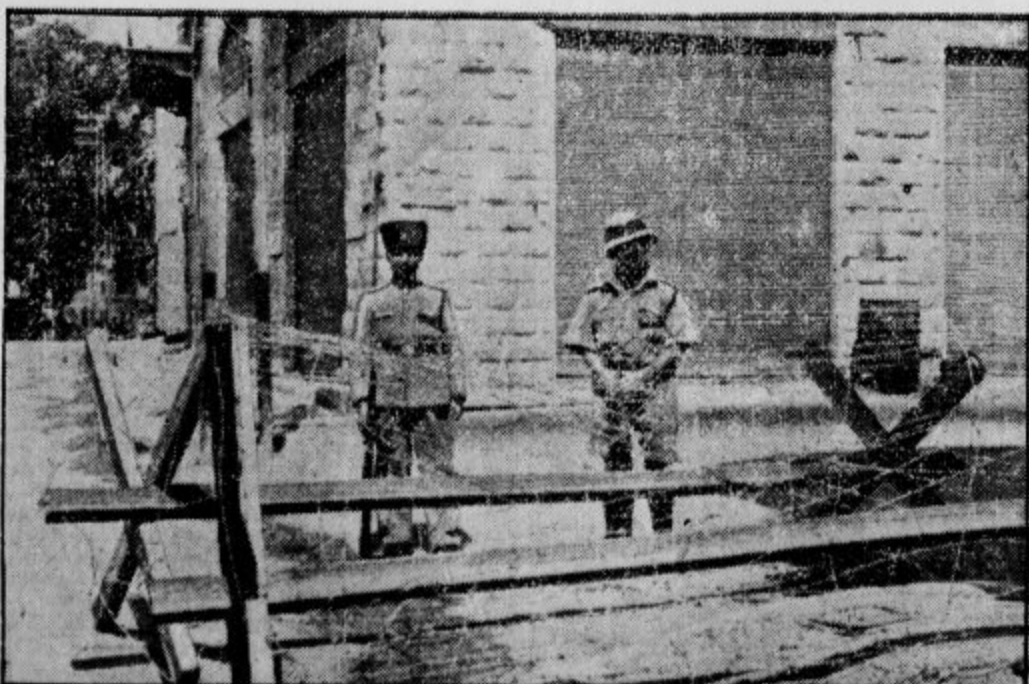
— Mraz je v soboto tudi na Štajerskem vinograde in sadunosno drevje posmodil, pa v nedeljo je padla prava slana in je nižje vinograde okoli Maribora tu pa tam popolnem uničila; vse je črno. Marsikateri posestnik se je nemilo razjokal. Natančnejših poročil še nimamo, le od Marije Snežnice in Jarenine smo poizvedeli, da ondi letos ne bodo kaj brati imeli!

»Memica, glej no, štoklja je že tukaj... ampak letos ima celo telefon!«

Zmagovalec v belgijskih volitvah je bil voditelj nove stranke »Rexistov«, katera je dobila 21 mandator. To stranko je ustanovil in vodi komaj 30 letni Leon Degrelle.

Slika iz nemirnega Jeruzalema. Med judovskim in arabskim delom jeruzalemskega mesta so postavljeni španski jezdec in oborožene straže.

Budistični japonski svečeniki se tudi urijo v protiplinskih vajah.

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; žentlovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonske 3 mm visoka pešna vrstica po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znakno.

Službodobne

Hlapca
poštenega, za vsa kmet-
ska dela sprejem takoj.
Izidor Florjančič, Dravilje
št. 34. (b)

Izurjeno šiviljo
ki bi po potrebi pomagala
tudi v trgovini, starejšo
moč, iščem za takoj. Po-
nudbe upravi »Slovenca«
pod »Zanesljiva« št. 7707.

Mlekarska zadruga
v Vel. Laščah sprejme
dobrega sirarja. Na-
stop službe takoj. (b)

Stanovanja

Enosobno stanovanje
s pritliklami oddam takoj
ali pozneje. Deteljeva
št. 24, Zelena jama. (c)

Pohištvu

Spalnica
rabljena (starinska) po-
ceni naprodaj. Polzve se:
Vidovdanska cesta št. 2
v trgovini. (š)

Vnajem

Odda se kuhinja
na Borštnikovem trgu 2.
— Polzve se v gostilni
Usenik, Dolenjska c. 23.

Košnja
sena in otave s travnikov
Oražnove dijaške ustano-
ve pod dolenskim kolo-
dvorom in nad »Zelenim
hrbom« se odda. Pogodi
so na vpogled pri hišniku
O. D. D. v Wolfovi ulici
št. 12 in na Dolenjski ce-
sti št. 23. (n)

Kupimo

Plohe
50 mm I. II. kupim 20 ma-
borovih, 20 ma smrekovih.
Dovč, Savlje 71 - Jezica.

**Vsakovrstno
zlato kupuje**
po najvišjih cenah
CERNE, juvelir, Ljubljana
Wolfova ulica št. 3.

**Za vsako elegantno damo samo
„ALBATRIN“ krema**
dnevna in nočna
katero dopolnjuje „Albatrin“ milo in puder
Izdeluje: LEKARNA DERENČIN, Koprivnica

Poseljstva

Droben oglas v »Slovenca«
poseljstvo ti hitro prodaj;
če že ne z gotovim denarnim
pač kupca ti s knjižico (a)

Hiša
v malem mestu na Go-
renjskem, blizu cerkve,
naprodaj. Pripravna za
upokojece. — Ponudbe
upravi »Slovenca« pod
»Ugodna cena« št. 7709.

Denar

**Vse denarne posle
denarnih zavodov,
vrednostne papirje
vojno škodo**
nakup in prodajo izpolnjuje
najugodnejše trg. ag. banč-
nih poslov AL PLANINŠEK,
Ljubljana, Beethovnova
ul. 14-I. - Telefon 35-10.
Za odgovor znakno D. 3-

Vse denarne posle
s hranilnicami in posojil-
nicami izvršuje točno in
solidno moja oblastveno
dovoljena pisarna.
RUDOLF ZORE,
Ljubljana, Gledalska ul.
št. 12. Telef. 38-10.
Priložite znakno.

Posojila
na vložne knjižice daje
Slovenska banka, Ljub-
ljana, Krekov trg 10.

Bančno kom. zavod
MARIBOR, Aleksandrova
št. 40, najbolje vnovčuje
terjatve pri vseh denar-
nih zavodih. Za odgovor
3 Din v znakmah.

Kdor bi mi posodil
30 do 40.000 Din proti
vknjižbi, dobi visoke ob-
resti po dogovoru. Pismo-
ne ponudbe upravi Slov.
pod »Pošteno« 7735. (d)

Krasno letovišče
v Rimskih Toplicah, v bli-
žini termalnega kopališča
na prostem se priporoča.
Cene zelo ugodne. Polz-
vedbe: ga. Ida Haas v
Rimskih Toplicah. (r)

LETUVISCA

Krasno letovišče
v Rimskih Toplicah, v bli-
žini termalnega kopališča
na prostem se priporoča.
Cene zelo ugodne. Polz-
vedbe: ga. Ida Haas v
Rimskih Toplicah. (r)

GREŠITE MNOGO
»ako ne čitate redno
SLOVENCA«

Prodamo

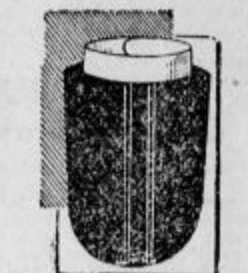
Okna in vrata
dobro ohranjena, ugodno
naprodaj. Polzve se: Del-
niška tiskarna d. d. v
Ljubljani. (1)

Kolesa
pontklana in kromirana,
garantiran nemški fabri-
kat, po 750 Din. Nova tr-
govina, Tyrseva 36. (1)

Moška obleka
skoraj nova, poceni na-
prodaj. Kodeljevo, Slo-
škova ulica št. 11. (1)

Košnja
prva in druga, velikega
travnika v šiški, napro-
daj. Vprašati: Celovška
cesta 56, dvorišče. (1)

Skobelnike
nove, solidno delo, napro-
daja Mrhar Ivan, Stane-
ziče, p. št. Vid. (1)

Obleke, klobuke, perilo itd.
nudi ugodno
Jakob Lah, Maribor
Glavni trg 2.

Praktično,
lepo in poceni običet-
svoje birmance pri Pre-
skerju, Sv. Petra cesta 14.

Malinovec
najboljše kakovosti - po
ugodnih cenah dobavlja
tvrdka: »Vitamins«, Ljub-
ljana, Masarykova 46. (1)

Za »Jugoslovansko tiskarno« v Ljubljani:
Karel Čeč.
Izdajatelj: Ivan Rakovec.
Urednik: Viktor Cenčič.

Izvrstno koso
za 15 Din dobite v želez-
nini Fr. Stupica, Ljublja-
na, Gosposvetska 1. Po-
nudite v nakup staro že-
lezo in čebelni vosek! (1)

Za pomlad!

**Ostanki Mariborskih
Tekstilnih tovarn**
brez napak, pristnobarvni.
»Paket serija S« vsebina:
15—21 m prima okafordov,
touringov in cefirjev za
moške srajce, vsak kos
najmanj 3 m, dalje »Paket
Serija S/o« istotako 15 do
21 m za ženske pralne
obleke, dečve (Dirndl), v
nailepših barvah, predpas-
niki itd. — Vsak paket
poštne prosto samo 107
Din. — Za isto ceno »Pa-
ket serija P« vsebina: 15
do 20 m platna, postelini-
na, žensko, moško in na-
mizno perilo, barvasto, ter
»Paket serija P/I« 10 do
15 m istega najfinjšega
belega blaga. Neprimer-
no vzamem nazaj in za-
menjam. Dalje najcenejše
blago za vsa moška in
ženska oblačila. Vzorca
brezplačno.
»Kosmos«, razpošiljalnica
ostankov, Maribor, Dvo-
fakova cesta št. 1.

Česnje
sveže, I. a. trde, kilogram
4—5 Din po 35 kg košare
razpošilja franco prevoz
G. Drechsler, Tuzla. (1)

Izredna prilika!
Zaradi popolne izpraznitve
skladišča odprodajam poleg
drugih železninskih predme-
tov po znatno nižjih cenah:
Dvoresne lčnike - Doppel-
hobel od 42-51 mm po Din 45.—.
Kosmače - Schropphobel
od 30-33 mm po Din 23.—.
Lčnike - Schlichthobel od
od 42-48 mm po Din 30.—.
Spehalniki - Rauhbankho-
bel 60 mm po Din 100.—.

Stanko Florjančič
železnina, Ljubljana
Resljeva 3 (poleg Zmajskega
mostu) vhod skozi dvorišče

Volna, svila, bombaž
stalno v bogati izbiri v
vseh vrstah — za strojno
pletanje in ročna dela po
znižanih cenah pri tvrdki
Karl Prelog, Ljubljana —
Zidovska ul. in Stari trg.

Tinček in Tonček kot detektiva

»Zdaj se pa razidimo,« je Tinček naskrivaj šepnil Tončku na uho. »Povej to dalje!«
Tonček je sunil dečka, ki je stal zraven njega, s komolcem in mu rekel:
»Pojdimo vsak na svojo stran! Povej dalje!«
Tako je šlo od ušesa do ušesa. Ko je zadnji deček dobil navodilo, so dečki res začeli prihuljeno odhajati na vse strani. Tinček in Tonček sta krenila skupaj.
Konjederčevo bistro oko ju je nekaj časa sumljivo motrilo.
»Tale dva potepina se mi zdita nekam znana,« je zabrudila predse.
Tinček je ujel njegove besede in polglasno dejal:
»Tonček, ali si slišal? Konjederec naju ima že na sumu. Zažvižgajva kakšno pesem, da ga premotiva.«
In sta napela lica in začela žvižgati, da je šlo skozi ušesa.
»Ne verjamem, da bi bila ta dva,« je dejal stražnik. »Preveč brezskrbno žvižgata. Nobenega strahu in zadrege ne kažeta.«

Ko sta dečka prišla do visoke ograje, ki ju je zakrila stražnikom in konjederčevim pogledom, je Tinček velel:
»Zdaj pa v dir! Nič več naju ne moreta videti.«
In sta jo ucvrla čez drn in strn, kakor da jima gre za življenje. In tudi Muki je tekel, kolikor so ga nesle noge. Vrli kuža je bil gotovo prepričan, da hočeta dečka z njim tekovati...
Pritekli so do velikega sode.
»Odpočijmo se, drugače bom še dušo izgubil,« je ves upehan svetoval Tonček.
Sedli so na tla in ko so se za silo odpočili, se je Tinček kar na lepem nečesa spomnil in zaskrbjeno dejal:
»Tonček, takoj se morava vrniti v gozd in spraviti avtomobil na prejšnje mesto, drugače naju bodo obdolžili, da sva tudi avtomobil hotela ukrasti.«

V sredo 26. maja je po dolgotrajni
bolezni umrl gospod

JERNEJČIČ JOSIP

vodja podružnice
Vzajemne zavarovalnice v Beogradu

Naš zavod bo ohranil nad vse vest-
nega in marljivega sodelavca v trajnem
in hvaležnem spominu.

Naj v miru počiva!

Ljubljana, 27. maja 1936.

Vzajemna zavarovalnica
v Ljubljani.

Naš dobri tovariš gospod

JOSIP JERNEJČIČ

vodja podružnice
Vzajemne zavarovalnice v Beogradu

nas je v sredo dne 26. maja zapustil
Ko se spominjamo blagega tovariša,
molimo iskreno:

Vsedobri Bog mu bodi plačnik!

Ljubljana, 27. maja 1936.

Nameščenci
Vzajemne zavarovalnice
v Ljubljani.